

фінансового забезпечення закупівель, виробництва, транспортування, складування, сервісного та інформаційного забезпечення підприємства.

На нашу думку, при включенні логістичних бізнес-процесів до складу основних чи допоміжних слід враховувати вид діяльності конкретного підприємства (виробниче, посередницьке, транспортне, медичне тощо), при чому ідентифікація таких процесів вимагатиме чіткого розгляду типових функціональних сфер логістики.

Література

1. Корпоративная логистика. 300 ответов на вопросы профессионалов / Под ред. В. И. Сергеева. — М.: ИНФРА-М, 2004. — 976 с.
2. *Виноградова О. В.* Реінжиніринг бізнес-процесів у сучасному менеджменті: Монографія / О. В. Виноградова. — Донецьк: ДонДУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2005. — 195 с.
3. Управління бізнес-процесами підприємства. Комплексний тренінг: навч. посіб. / П. Г. Баншиков, В. М. Гордієнко, О. О. Кизенко, Г. С Скицьова. — К.: КНЕУ, 2010. — 283 с.

О. І. Люшенко, асистент кафедри економіки підприємств,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»,
e-mail: oksana_lyushenko@ukr.net

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА: КРИТЕРІЇ ТА ЕТАПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Люшенко Оксана
Финансовая устойчивость
предприятия: критерии и этапы
обеспечения

Lyushenko Oksana
Financial stability of enterprise:
criteria and security steps

Управління фінансовою стійкістю є одним з основних елементів фінансового менеджменту на підприємстві та об'єктивною передумовою його стабільного розвитку. Від рівня фінансової стійкості підприємств залежить їх спроможність оновлювати техніку та технологію, формувати резерв виробничих потужностей, запаси товарно-матеріальних цінностей тощо. Фінансово стійкі підприємства мають переваги перед іншими

підприємствами цієї ж галузі в залученні інвестицій, у виборі постачальників, у підборі кваліфікованих кадрів. Високий динамізм і невизначеність ринкового середовища зумовлюють об'єктивну необхідність щодо визначення критеріїв фінансової стійкості суб'єктів господарювання та ідентифікації етапів управління нею.

На сьогодні у науковій літературі відсутній єдиний підхід до визначення поняття «фінансова стійкість підприємства». Узагальнення підходів вітчизняних і закордонних вчених дозволило виокремити три групи ознак фінансово стійких бізнес-одиниць [1—4]: 1) платоспроможність; оптимальне співвідношення між власним і позиковим капіталом; перевищення доходів над витратами; 2) функціонування за рахунок власного капіталу; співвідношення між необоротними та оборотними активами; рівень покриття запасів стабільними джерелами фінансування; 3) відсутність дебіторської та кредиторської заборгованості; низький рівень підприємницького ризику.

На підставі узагальнення літературних джерел, нами було виділено такі ключові слова, характерні для визначення фінансової стійкості підприємства: капітал, формування, розподіл, використання та ризик. Це дозволило сформулювати фінансову стійкість підприємства як безперервний та адаптований до просторово-часових змін процес трансформації капіталу (джерел фінансування господарської діяльності) в капітальні блага (матеріальні ресурси, готову продукцію, грошові кошти). Відмінними рисами визначення цього поняття від існуючих є: врахування руху капіталу; зважування на необхідність і достатність адаптації фінансово стійкого підприємства до простору та часу.

Нівелювання негативного впливу деструктивних чинників і вдосконалення управління фінансовою стійкістю передбачає ідентифікацію основних етапів її реалізації. Першим етапом є планування фінансового розвитку підприємства, що передбачає прогнозування фінансової стійкості підприємства та діагностику впливу зовнішніх факторів на її рівень. Завданням прогнозу на цьому етапі виступає детальне вивчення можливостей підвищення економічної активності підприємства у перспективних напрямках економічного зростання. Основні принципи першого етапу визначаються фінансовою ідеологією підприємства, зумовленою його «місією» і фінансовим менталітетом власників і менеджменту.

Другий етап управління є аналітичним за своєю сутністю та передбачає ідентифікацію рівня фінансової стійкості підпри-

ємства, а також фінансового потенціалу підприємства. Кожне підприємство має визначити межу своєї фінансової стійкості. Недостатня фінансова стійкість підприємства може призвести до його неплатоспроможності, а надлишкова — сприятиме створенню «зайвих» запасів і резервів, у зв'язку з чим зростуть витрати на їх утримання, спостерігатиметься недоотримання прибутку та уповільнення темпів економічного розвитку підприємства. Визначення стандартизованої межі фінансової стійкості є складним процесом. Загальна стійкість підприємства передбачає, насамперед, такий рух його грошових потоків, який забезпечує постійне перевищення доходів над витратами. Саме ця рівновага є змістом фінансової стійкості, яка є головним компонентом (умовою) загальної стійкості суб'єкта господарювання.

Змістовним наповненням третього етапу є розроблення рекомендацій для управління фінансовими ресурсами підприємства. На даному етапі проводиться аналіз наявних можливостей запобігання фінансовій нестійкості на основі виконання вимог щодо економічного розвитку підприємства. Таким чином, використання даної послідовності управління фінансовою стійкістю підприємства повинно забезпечити раціональне використання фінансових ресурсів.

Література

1. Механізм формування фінансових ресурсів суб'єктів підприємництва в економіці України: автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08 / М. І. Петик; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. — Л., 2010. — 20 с.
2. Організаційно-економічний механізм регулювання стійкого функціонування об'єднань: автореф. дис... канд. екон. наук / О. Р. Оганов; Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. — Х., 2005. — 20 с.
3. *Кизим М. О.* Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства: [монографія] / М. О. Кизим, В. А. Забродський, В. А. Зінченко, Ю. С. Копчак. — Харків: ВД «ІНЖЕК», 2009. — 144 с.
4. *Тридід О. М.* Організаційні засади забезпечення фінансової стійкості підприємства / О. М. Тридід, К. В. Орехова // Вісник Хмельницького національного університету. — 2005. — Ч. 2. — том 2. — С. 14—17.